

המוציא יין פרק שמיני שבת

פ.

עין משפט גור מצוה

ז א ב ג מו" פ"ח מהל' שנת
הלכה ט:
ד ה ז טס הלכה כג:
י ו ז טס הלכה כד:
כ ח ט טס הלכה י:
כא י טס הלכה יא:

מוסף תוספות

א. דלאו למימרא שאם לא העבירה דרך עליה שיהא פטור ואיני' שהעבירה דרך שלשה טפחים לקרקע, דהא ליתא. כענין א. ב. דהשתא לא צריך שיהא תוך ג' מוט' פסחים פה: ג. דכארעא סמיכא דמי. שנית להרין. ונשי' שפי' א. ב. בספרי. מוט' הלכה ט. ונתגלגל מידו למעלה מעשרה טפחים. מוט' הלכה ט. ו. דר' יהודה משום דליכא לימודו אטו ארן אגורו בידו. מוט' הלכה ט. ו. דאורייתא. מוט' הלכה ט. ו. א"כ. מוט' הלכה ט. ונשי' שנת על מין. ט. והאיל ומתני' כולה אהא כותיה. מבין לטמן. ו. גופיה. מוט' הלכה ט. ו. א. מהא. מוט' הלכה ט. ו. ב. מחוסר קריבה לאו מחוסר מעשה דמי. מוט' הלכה ט. ו. שיש ליישב גירסת הספרים. מוט' הלכה ט. ו. דבשעת כתיבה כבר נגמרה המלאכה אלא צריך לקרוב שיהו נהנין זה עם זה. מוט' הלכה ט. ו. הכא דמלאכה דעבר היינו. מוט' הלכה ט. ו. ורשויות הא מחלקות, והוה ליי כמי שאכל חצי זית חלב מחתיכה זו וחור ואכל חצי זית אחר מחתיכה זו דאין זו חלוי' בבו ומוקרו שתי העלמות שנית להרין. ו. תימה אם אין מצניינין אותו לרפואה עין אחת צריך אמרי' כתיב אם הוציא לרפואה. מוט' הלכה ט. ו. לחול. מוט' הלכה ט. ו. כ. שיעורו. מוט' הלכה ט. ו. כ. כל שהוא אפי'. מוט' הלכה ט. ו. כ. ו. אדם טורח לגבל לשעות פי כור. מוט' הלכה ט. ו.

רב נסים גאון

ואודא רבא לטעמיה דאמר רבא שיש שבת כרמי' גיטין דמיא. ומצא עיקר דליה בבסי' גיטין בפרק הורוק (ף טו) אמר רב חסדא רשויות חלוקות בגיטין. ומיקמי הכי (שם טו) אמרו ההוא גברא דורק לה גיטא לרביהו, הוות קימא בחצרו ואול גיטא נפל בפסיטא. אמר רב יוסף חזינן אי הוי ד' אמות ארבע אמות פלג לה רשותא לנפשה כו'. וסבר רבא כי דין רשויות של גיטין הוא, וכמו שאם יש בה ה' אמות עד ד' אמות או שיש בגובהו י' טפחים עשה רשות לעצמו ובגדל מכלל החצר, כמו כן הוא במביל בין גיטין ורשות לענין שבת. ובהו פרק (שם טו) אמר עזר רבא ג' מידות בגיטין. הודיע אותנו באלו השלש מידות חלוקות בין הגיטין מידות השבת, ולענין רשויות שוה יחד ואין ביניהן חלוקה בדבר זה. וגם נזכרה זו השמעה בפרק חזקת הבתים (ב"ב פ"ד טו).

רבינו הגנאל (רמב"ם)

חייב חטאת, אסור להוציא מו לזו שרשותו [לרשות] הן, ואם הוציא מו חצי שיעור ומן חצי שיעור פטור. אבל אם יש ביניהן פיסאל דלא חשיב למיהוה כרמלית, אלא מקום פטור הוא, הוי הוא כרשות אחת, ואם הוציא מו חצי שיעור מו חצי שיעור חייב. רבא אמר אפילו איכא פיסאל בגיטין, כיון שהוא חולק רשות לעצמו אפי' דלא כרמלית הוא וברשות היחיד

אות אחת בקולמוס ואות אחת בקלמריין. אפי' שני קולמוסים מנטרפי כה"ג שמה לא מנטרפי: **והעבירה דרך עליה.** מפרש הרב פורת דה"ה אפי' שלא דרך עליה אם העבירה תוך שלשה לקרקע מנטרף דהא

אמרין צמון דהעלם אחד חייב אפילו לשתי רשויות ואפילו רבי יוסף לא זעי אלא רשות אחת אבל עליה לא זעי ונקט דרך עליה^ב דאפי' גבוה מן הקרקע ג' טפחים חייב כיון דהוי תוך ג' למי גרוגרת המונחת ע"ג קרקע^א: **והא אמר רבא תוך שלשה דרבנן צריך הנחה ע"ג משהו.** מימה לר"י דמן לקמן בריש הורק (ף טו). הורק מה"י לר"י ור"ה צלמנע ר' עקיבא מחייב ומכנס פוטריין ומני עלה בגמרא [טו]. תוך ג' לר"י חייב אלמלא לכ"ע לא זעין הגמה ע"ג משהו וז' ג' ומירק דרבה סבר כרבי יהודה דהמונח מפליג (שי"ט טו): גבי היה קורא^ד על ראש הגג^ה כו' רבי יהודה אומר אפילו אינו מסולק מן הארץ אלא מלא חמוט גוללו אלנו וטעמיה^ה דאפילו אין איגודו צידו ליכא איסור^ה אס מצינו אלנו דזעי הגמה ע"ג משהו דלאמר התם בגמרא ואימ' ונמי ונמי פריך התם ליימא רבא כנחאי אמרה לשמעיה דע"כ כנחאי אמרה דמנא דצרייתא דהורק לא סבר כוותיה וי"ל דהכי פריך ליימא כנחאי דמתנימין דהתם אמרה לשמעיה דצהא לא קפיד אס מנא דצרייתא פליג עליה^ט אלא דלא לייפלו עליה רבנן דמתנימין דהתם מיהו תימה לר"י דלקמן דהורק (ף טו): תנא מר"י לרשות הרבים ועבר ד' אמות דר"ה ר' יהודה מחייב וזכמים פוטריין ומסיק לעולם רבי יהודה חדא הוא דמחייב וזכמים פוטריין לגמרי ומשכח לה דלאמר עד דנפקא לרה"ר תנוח דרבי יהודה סבר אמרי' קלוטה כמי שהגמה דמיא אלמלא לא זעין לרבי יהודה^י הגמה ע"ג משהו ונראה לר"י דהתם מיידי צמתגלגל דר"ה ועדיף משאר קלוטה באורי והוי כמנוח לרבי יהודה והא דקשה ממנני דהתם דקמני וזק לתוך חרבע אמות ונתגלגל מוץ לחרבע כו' שם [נד"ה אמונ] פירש צעז"ה: **בהעלם אחד דרשות אחד חייב.** הקשה רבינו תם^י דלאמר דהבונה (לקמן קד): כנא אות אחת נצטבירא וזאת אחת נצטפורי חייב^י ונראה לו כגירסת ר"ח מרשות אחת חייב מצ' רשויות פטור דזעי עקירה ממקום אחד ור"י אומר^י דודאי גבי כתיבה אימ לן למימר ממוסר קריבה לאו כמחוסר מעשה דמי^י אלא הוציא חייב מרשות אחת ונראה לר"י דהוא שיש בזה חלקה דבר זה. וגם נזכרה זו השמעה בפרק חזקת הבתים (ב"ב פ"ד טו).

ז' אוסוס דביו. לוי יבש: **עסי אוסוס קולמוס.** כלומר כל היכא דמפיק ליה שיעורו כשתי אומיות: קלמריין. קסת הסופר: **אוס אחס דביו אוס אחס קולמוס.** מי מנטרפי או לא. ואי אמרת מיפוק ליה משום קולמוס לא מחייב עליה משום שהוא טפל לפחות מנכשיעור

דמנן לקמן (ף טו): המוציא אורליין פחות מנכשיעור בכלי פטור אף על כלי מפני שהכלי טפילה לו: **כשהוא מהלך.** שלא עמד לפוש דמהו הגמח גופו הגמה (ו) אפילו הכי חייב דעיקר הנחת דיו על הכתב הוא: וחור והוציא דהעלם אחד: חסר (ט) שיעור דקמייתא. כשמתייבשה נחסר השיעור ולכי גמרה הוצאה דזעין לרפואה אין כאן שיעור ז' אומיות: **ואמאי הו' מנחה.** וכיון דבהעלם אחד (ו) מנטרפי לכי גמרה הוצאה: **כמי שקלטס כלל.** דמנן לקמן (ף קב). הורק אקלטס כלל פטור דלא הוה הגמה מכחו והכל נמי כי גמרה הוצאה בטולה להנחה קמייתא והוה כמנן דליתא: לרבנן. דפליגי לקמן דהורק (ו) ולית להו קלוטה כמו שאומתא אפילו עברה סמון לקרקע לא מחייב עד שמתנו על גבי משהו מוקס כל שהוא ולא זעין מוקס ד' הוציא צמון ג' הוא מ"ה הגמה כל דהו זעין: **מענין.** אף כרין הגמה דהא מנחה צידו לידו סמוכה לקרקע: **לשתי רשויות.** ושמיהן ר"ה אלא שיש הפסק צנייהס: **והוא שיש חיוצ הטאס צנייהס.** שנופסקות דר"ה אלא אס היה כרמלית מפסיקין

עניינס. שנופסקות דר"ה אלא אס היה כרמלית מפסיקין ע"ג קרפי יומר מניח ספתיס א' דקעה וז' צמיס פתומיס אחד לרה"ר זה ואחד לזה והוציא חצי גרוגרת מצית זה לרשות זה וחצי גרוגרת מצית זה לרשות זה שפיסא פתומה לר"ה חייב דכיון דלאו מפסיק לה ר"ה חדא רשותא דלאו פיסאל. ע"ז שזכר לרשנו של רה"ר וממלא כל רחבו והוציא חצי גרוגרת מציתו מנאן וחצי גרוגרת מנאן: **כרשום גיטין דמי.** ולענין גיטין פיסאל רשות לנפשיה הוא כלאמנן דהורק (גיטין דף עו): **ההוא גברא דורק גיטא דצפיטלה ואוקי התם שהשאל לה מקום צחיירו וז' מקום מושלי אינשי תרי מקומות לא מושלי אינשי: הא לא כהלי.** אלא שמי עיניס: **לנועות.** שהולכות מעוטפות ואין מגלות אלא עין אחד לראות וכולות אמו: **צעריניוס.** צנות כפרסיס (ו) אין צריכות לניעות כל כך שאין שחוק קלות ראש מני שם ועמה מועטין ואין מנסיק פניהם וכולות ז' צעריניוס: **שפסף שרנאס קנא של זיידין.** מושיצין נסר קטן דרשא קנה ומוטנין עליו דצק והעוף יושב עליה ונדבק זו וזרין ליתן סס הרבה כדי שיהא העוף נדבק זו: של יין. למעוטי שמן ודבש שהיין זכ דרך נקב קטן יותר משמן ודבש: **לפוד.** לטוח בקעים שבו: שיער

לענין גיטין חשבו מקום צפני עלמנו הכי נמי מחלק רשויות ולר"י נראה פיסאל שהוא כרמלית ומני ליה לאציי זין כרמלית המיטלטלת לשאינה מיטלטלת: **מירתיבי רשב"א** אומר. לרז הונא פריך דאי לא רז הונא הוה מוקמי משהו לרפואה: **אם דרפואה.** י"פ רבינו כטומר אס לא הצניעו לרפואה אלא לקשט^ב כדי שמי עיניס דסתמו עומד לקישוט ואין נראה לר"י דלעיל תנא דס כדי לכחול עין אחת ד"ה צמוציא אבל צמניע כלל שהוא אלמנא צמניע חייב^ב צפחות מלכחול זו עין אחת ונראה לר"י דה"פ אס לרפואה שאותו כחול ראוי לרפואה שיעורו כדי לכחול עין אחת אפי' לא הצניעו לכך אי נמי אס לרפואה שצאתו מקום עושין אותו לרפואה ואס לקשט שעושין אותו לקישוט ואין רגילין לעשות ממנו רפואה כדי לכחול שמי עיניס: **חרסית כדי לעשות פי בור.** אפי' דלאמר לעיל (ף טו). אין אדם נורח לגבל טיט כדי לעשות זו פי כור חרסית חשיב טפי מטיט דמלניעין אותו לעשות פי כור של צורפי זהב^ב אי נמי הכא מיידי צמתגלגל: **המוציא**

קאי כיון שאסור להוציא אליו כלום מה"י כב' רשויות דמיין, ואם הוציא מו חצי שיעור פטור. אבל לטעמיה דאמר רבא רשות שבת כרשות גיטין. ועיקר הא שמעתי בגיטין בהורק ההוא גברא דורק לגיטא לרביהו הוא קימא בחצרו ואול גיטא נה בפסיטא. אמר רב יוסף אי הואי ארבע אמות על ארבע אמות פלוג ליה רשותא לנפשה, ואי לא הוה רשותא חייב וקסבר רבא חדא רשותא בשבת מפילגא בפסיטא כי הכי דמפלגא לענין גיטין. ופי' פיסאל, מקום כגון עמוד גבה עשרה ורחב ד'. כחול כדי לכחול עין אחת. ואי"י הונא שכן צנעוה כחולות עין אחת. הכין פירושא שכולהו עין אחת ומכסה את העין האחרת ויוצאה לשוק ותראה באחת מעיניה. [ור"ן] הונא הוה דמתנין לאו רב הונא. והואי דר' שמעון בן אילעזר אס עיניס אוקימנא (בבבית) [כעניינית] שאינן גיליות לצאת לשוק, ואן שם שוק לצאת אילין. חרסית כדי לעשות פי כור של צורפי זהב, ור' יהודה אומר כדי לעשות פיטפוט. פירוש פיטפוט, נבשוש או בון בארץ ששופתין עליו את הקיריה. וז' שפוטריין הוא, ור' שמעון כחולות לכותל ומניחין עליו את קיריה וסומכין אותו לכותל. ומקשינן כי מכדי בשיעורא דבת קטן חזינן דר' יהודה קא מחייב ומעוטי מן שיעורו דרבנן, דהא לענין גמי לרבנן לא מחייבין אלא בכדי לעשות תלמי לנפח ולכברה, ור' יהודה מחייבין אפילו על מה שטולטין ממנו מרת מנעל לקטן, ומוקמינן להאי פטפוט לכירה קטנה קאמר, והוא בציר מן פי הכור של צורפי זהב.

(א) לטוח על שולל בנה וזרין חיקון.